نومره ۲۱۹ ایکنجی دوره

جمعه ۱۷ خرداد ۱۳۲۵

قیمتی ۵۰ دینار

آبونه: ایللیگی ۱۲۰ ریال، آلتی آیلیغی ۶۵ ریال، ۳ آیلیغی ۳۵ ریال

مدیر: فتحی خشگنابی

اداره‌سی: ستارخان خیابانی

آذربایجان

بو روزنامه آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین اورقانیدر.

یوللار گرک اصلاح اولونسونلار

ایندی او وقت چاتمیشدر که فرقه‌میزین اصلاحات باره‌سینده چکدیگی نقشه‌لر حیاته کئچسین. فرقه‌میز خلقیمیزه دایانارق چوخ آرخایین چلیق ایله بو نقشه‌لرین اجراء اولونماسینا امیددر.

بونا گوره ده جدی صورتده ایندی‌لیکده یوللارین تعمیر اولماسی ایچون عمله باشلامیشدر.

آقای کبیری‌یه ماموریت وئریلیبدر که اولارین نوز شخصی نظارتیله اورومیه، سلماس، خوی، مرند - تبریز یوللارینین تعمیرینه باشلاسین. بوایش چوخ یئتین بیر صورتده هیچ بیر وقفه‌یه دچار اولمادان انجام تاپاجاقدر.

آقای محمدی ونده اردبیل، آستارا، تبریز یوللارینین تعمیر اولماسی ایچون ماموریت وئریلمیشدر.

اهر - تبریز یولی ایسه یول وزیرلیگینین عالی رتبه بیر ایشچی‌سینین نظارتی آلتینده تئزلیکله تعمیر اولوناجاقدر.

حکومت طرفیندن بو اقداملار عملی بیرشکل آلدیغینا گوره اولارین حیاته کئچمه‌سینده هیچ بیر اشکال ایله اوز - اوزه گلمیه‌جه‌ییک.

او بیری طرفدن خلقیمیز ایندیه کیمی آذربایجان دموکرات فرقه‌سی تشکیل تاپدیقدان صونرا نوز تزلکه‌لرینه قارشی بویوک خدمت‌لی ایتمکله نوز علاقه‌لرینی اثبات ایتمیشلر.

خلقیمیز ایندی آذربایجانی یالنز نوزینین بیلدیگی ایچون اونون آبادلیغینی تأمین ایتمک و حیاتی احتیاجلارینی آرادان قالدیرماق اوغروندا هر جور فداکارلیغا حاضر اولدیقلارینی عملا گوسترمیشلر.

مختلف طبقه‌لر طرفیندن فدائی‌لریمیزه اهداء اولونان حسابسیز هدیه‌لر خلقیمیزین حسن علاقه‌لریندن جانلی بیر مدرکدر.

ایندی‌ده بیزامینیک که یوللاریمیزین تعمیرینده ده بوتون خلقیمیز، فرقه عضولری، کندلی‌لر، کارگرلر، مالک‌لر هاموسی عملا اشتراک ائده‌جکلر.

فرقه‌میزین قارشی‌سیندا چوخ مهم وظیفه‌لرین دورماغینا باخمیاراق یالنز خلقیمیزین اعتمادینا دایانارق اولارین آرزو و ایسته‌کلرینی یئرینه گتیرمک ایچون هیچ جوره فعالیت‌دن یورولوب نوزینی ساخلامیر.

خلقیمیزده فرقه‌میزه کمک ایتمک ایچون یوللارین آبادلاشیب و حمل و نقلین آسانلاشماسیندان نوتری فداکارلیقدان و زحمت‌دن نوزینی کناره چکمیه‌جکدر.

بو گون بوتون آذربایجان خلقینه یالنز بیر وظیفه وئریلمیشدر. اودا نولکه‌میزین ترقی ایتمگی و آبادلاشماسیندان عبارتدر.

بوتون بزلرده فرقه عضولری، فدائی باشچی‌لاری، مسئول ایشچی‌لر بو ایشین ملی بیر وظیفه اولدیغینی نظرده دوتوب و اونون لایقنجه یئرینه یئتیریلمه‌سینده اطرافدا اولان زحمتکش کتله‌سینی تشویق و تبلیغ ایتملی‌دیرلر.

بیزیم اطمینانیمز واردر که خلق کوتوللی اولاراق بو ایشده لازمی یاردیم‌لار ائده‌جکلر و شبهه‌میز یوخدر که ائل گوجی سئل گوجی اولدیغی ایچون قارشی‌میزدا هیچ بیر مانعه اولابیلمه‌ییب و تئزلیکله فرقه‌میزین نظرده آلدیغی اصلاحات عملی اولاجاقدر.

تک شهرلر آراسیندا اولان یوللار دئییل - بلکه کندلرین آراسیندا اولان فرعی یوللار دا کندلیلرین نوز چالیشمالاری ایله آبادلاشاجاقدر.

ایندی آذربایجان کندلی‌سی یاچاردیغی قدر نوز یوردونون آبادلیغیندا چالیشماغی نوزینه ملی بیر وظیفه بیلیر. کندلی‌لر دسته جمعی ایشله‌مک واسطه‌سیله مختلف کندلرین آراسیندا اولان یوللاری تعمیر ایتمک ایچون هیچ بیر چتینلیک ایله اوز - اوزه گلمیه‌جکلر.

ارتباط خط‌لرینی یاخشیلاشماسی و دوزه‌لیلمه‌سی خلقین - خلقه یاخینلاشماسی منزله‌سینده‌در. بونا گوره‌ده ارتباط یوللاریمیز ان قیسا بیر مدتده تعمیر اولونوب و نولکه‌میز آبادلاشاجاقدر.

داخله خبرلری

اهرده (قره‌داغ اولدوزی)

اهرده فرقه تبلیغات شعبه‌سینین فعالیتی نتیجه‌سینده قره‌داغ اولدوزی آدیندا هفته‌لیک بیر دیوار روزنامه‌سی نشر اولونماقدادر.

اهرده جوانلار تشکیلاتی طرفیندن بیر آتوتوال هیئتی و بیر بدن تربیه‌سی درنگی تشکیل و تاسیس اولونماقلا (فوتبال)، (والی‌بال) و اوزمک تعلیم‌لرینه باشلامیشلاردر.

عین زماندا سحر ساعت ۹ دان اون بیره قدر درس اوخوماق و سوادسیزلاری سوادلاندیرماق ایچون (سوادلاندیرماق) کورسی آچیلمیشدر.

آذربایجانین هر طرفینده حربی تعلیم‌لرین ادامه‌سی

ملک کندی، سلماس، خوی، سردرود، خلخال، عربلر، اهر، میانه و سایر یئرلردن گلن تلغراف و مکتوبلارا گوره هر گون آذربایجانین هر یئرینده جدی صورتده فدائی‌لری طرفیندن حربی تعلیم‌لر اداره و دوام ایتمکده‌در.

آذربایجان یوللاری فوری صورتده حاکم طرفیندن تعمیر و تسطیح اولاجاقدر

[illegible] آقای [illegible] پیشه‌وری‌نین [illegible] بیش و تلگراف وزیری [illegible] میانه یولی - تبریز - مرند - سلماس اورومیه یوللارینی تعمیر و تسطیح ایتمک ایچون جدی تدبیرلر گورولموشدور و سیاحتدان اثناء اقدام اولونوب ۱۵ گون مدتینده بوتون بو یوللارین اصلاحاتی قورتاراجاقدر.

حضرت محمدی ونده فوق‌العاده ماموریتله تبریز - بستان‌آباد - سراب اردبیل یوللارینی اصلاح ایتمک ایچون محله حرکت ایده‌جکدیر.

اهر تبریز یولونین دوزه‌لمه‌سی و کورپولرینین تعمیری ایچون ژنرال کبیری طرفیندن جدی و چوخ فعال بیر شخص تعیین ایدیلمیشدر.

یوللارین اصلاح ایدیلمه‌سینده بوتون آذربایجان کندلی و شهرلیلری فدائی‌لر و فرقه عضولری حرکت ایده‌جکلر.

بیر هفته‌یه قدر آذربایجان یوللارینین بیوک قسمتینین اصلاحاتی و کورپولرین دوزه‌لمه‌سی قورتاراجاقدر.

شبلی کورپوسینین تعمیری

آذربایجان پست، تلغراف و یول وزیری آقای ژنرال کبیری تبریز دمیر یول ناحیه‌سی رئیسی آقای مهندس آذری ایله عوسه یوللارینی تحقیقدا گیتدن زمان، سون گونلرده سیل اثرینده صدمه گورموش شبلی کورپوسینین تعمیرا تیندان نوتری لازمی دستورلار وئریب و ایندی اورادان گیدیش گلیش باشلانمیشدر.

ستارخان بایراقلی تبریز شهر کومیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سینده ۱۶ - ۳ - ۲۵ ده سحر ساعت سکزده بوتون حوزه‌لرین تبلیغات مسئوللاری و دیوار روزنامه‌لرینین [illegible]

بدیرلری ایله بیرلیکده، بیر آی بارسه گوره‌جکلری ایشلر حقینده مذاکره ایتدکدن صونرا لازمی قرارلار چیخاریلدی.

باه‌نونین قرار آلدیغی ۱۲ ماده ایله اقدامه‌نی مانع عمله قویماق ان نوتری بیر آی یاریلیق ایش پلانی دوزه‌لتمک ایچون بیر تعرلیک بیر لوسیه وئرمیش ایدیلدی.

بو گونکی جلسه‌ده بوندان صونرا بوتون حوزه‌لرین ایشلرینین قاباغا گیتمه‌سی ایچون تبلیغات مسئوللارینین هر بیرلری ایله صبحی بیر صورتده علاقه ساخلاماقلاری قراره آلیندی. مخصوصا ۹ و ۱۰ نجی حوزه‌لرین ایشلرینه یاردیم ایتمک ایچون ۱ - ۵ - ۷ نجی حوزه‌لرین تبلیغات مسئوللاری مامور ایدیلدیلر.

شهر اداره‌سینین نظر دقتینه

ایندی‌یه قدر نئچه دفعه‌لر هرگت نفت طرفیندن اعلان واسطه‌سیله عموم اهالی‌یه بیلدیریلمیشدر که هر کسین ایندیکی نفت و بنزین تنکه‌لری عموما اولارین دمیرلری دادا [illegible] و زهرلی‌دیر و اهالی گرکمز او تنکه‌لرین [illegible]

دنیا خبرلری

ایتالیاداکی لهستان قوشونلاری لندنه عزیمتی

موسکوا - انگلیس روزنامه‌لریندن بیرسی یازیر که ایتالیادا تمرکز ایتمیش لهستان قوشونلاری ژنرال «آندرسون» فرماندهلیگی آلتیندا لندنه عزیمت ایده‌جکلر.

مصردوکی انگلیس سربازلارینین سیویل لباس گیینمه‌لری

موسکوا - مصر روزنامه‌لریندن بیرسی یازیر: بو موقعده که مصرده [illegible]

انگلیس قوشونلاری طرفیندن [illegible]

انگلیس [illegible] اولونماسی [illegible]

[illegible]

آمریکادا [illegible]

[illegible]

یونان [illegible]

[illegible]

آمریکا دولتی انگلیس [illegible]

[illegible]

رادیو اداره‌سینین بودجه‌سی تصویب اولوندی

آذربایجان مجلس ملی‌سینین هیئت رئیسه‌سی ۱۴ خرداد ۱۳۲۵ ده آذربایجان رادیوسینین ۱۳۲۵ نجی ایل بودجه‌سینی ۱۳۰۰۰۰۰ تومن مبلغینده تصویب ایتدی و باش وزیر آقای پیشه‌وری همین بودجه‌نین اجراسی ایچون خردادین ۱۵ ینده مالیه وزیرلیگینه لازمی دستورلار صادر ایتمیشدر.

آقای میرقاسم چشم‌آذر آذربایجان رادیو کمیته‌سینین ایشلرینی تشکیل ایتدیکدن صونرا باش وزیرلیک مخصوص یازیلی حکمی ایله باش وزیر طرفیندن آذربایجان رادیو کمیته‌سینین صدری تعیین ایدیلدی.

آذربایجانین گوزه‌ل شهری اورمیا

یوردومی یوروب چالاون اورمی\
بوندان آرتیق نه‌در چالاون اورمی

○○

حسرتون چکیردیم ایللردن بری\
ایلمه‌دی منی عطلون سرسری\
نهایت بهارین بیر خوش سحری\
قسمت اولدی منه وصالون اورمی

○○

اطرافین نه‌در؟ صفالی داغلر\
هر یئرون باغچادر، چمنلی باغلر\
ائل تک آتنین آچیق اوزونده آغلر\
منه الهام وئریر بو حالون اورمی

○○

گورونمور گوزومه قللمدن نشان\
آزاد نفس چکیر بو آذرستان\
گوروم گوکیوزه چوکه‌سین دومان\
خالق گوسترمه‌سین زوالون اورمی

○○

من که آیاق باسدیم بو شاد گلشنه\
قویمارام که باخا دشمنلر سنه\
گول متیم سوزیمدن فرحلی حزینه\
گل کیمی آچیلسین جمالون اورمی

○○

لایق سن بیلیرم دریں حرمته\
وورغون‌سان ادبه، فن و حکمته\
سالیبدر گوزه‌لی درین حیرته\
علمین، معرفتین، کمالون اورمی

○○

بیر گون سورالعرا گلرسه جلاد\
نا شردم‌سنه گئتمر ایتمه‌م امداد\
شاعرم سوزیمی سویلرم آزاد\
دنیاده یوخ تنیا تنالون اورمی

اورمی ۱۳ خرداد ۱۳۲۵ م. نیریا

روسیه‌دان چه‌ویرن گنجلی صباحی

۱۴ یاشلی آقاده‌میق

بوتون ایتالیانین آدلی ساتلی موسیقی عالملری ۱۴ یاشلی بالونیه‌گی موسیقی آقاده‌میاسینی نه‌کاشمه اولونیا توپلاشمیش ایدیلر ۱۸ نجی عصرده آوروپا موسیقی عالمینده شهرت قازانمیش بو آدلیلار ، دگرمی بیرجزی مخمرله اورتولموش بویوک میزین باشینا توپلاشاراق مشاوره‌نین آچیلیشینی گوزلییردیلر . آقاده‌میق مارتین یاوری بالونیه‌گی آقادمیاسی هیئتی‌نین اجلاسنی آچاراق گوندده لیک مذاکره‌نی بیان ایتدی . زالده طنطنه‌لی بیر سکوت حاکم ایدی . مارتین اوزونی خدمتچیه دوتاراق :

ـ قوی بویورسونلار ، محترم جنابلار ، دیدی ، یان اوطاقین قاپیسی آچیلدی ، مقدراتی حل اولوناجاق ایکی عمر بویوک زالا داخل اولدو . اورا هامینین دقتنی جلب ایدن ساکت و آرام‌لاشدیلیا دا اگلشن بیر اوشاق ایدی . مجلسده اگلشن موسیقی عالملری ایندیجه بوتون مقدراتینی حکم ایده‌جکدیلر . بو اون دورت یاشلی و وقف قانق موچارت ایدی . هانسی که بوتا ۱۸ نجی عصرین «موسیقی معجزه‌جیسی» دییلیردی .

اوتونلا بیرلیکده گلن آتاسی‌ده تویولت موچارت بو آدلی ساتلی مختصر هیئتین قارشیسیندا رنگی آچیبش و هیجانلی اولدوغی آیدین گوروتوردی . او ، بیلیردیکه بوتچه ایللرده آوروپانی دا آدی ایلدیریم سرعتله یاییلان گنج موچارتین یاراد یجیلیغنا گلنده‌لی جنابلار طرفندن یکون وورولا جقدیر . موچارتین خارق العاده یارادیجیلیغی آرتیق وینا ، پاریز ، لندن و باشقا شهرلرده گوروموش ایدی . بو تونلا بله بو اوشاقین «موسیقی معجزه‌لرینه» بیر چوخلاری شبهه‌ایله ، اینانمازلیق میدانی گیرردی . دییردیلر : بزمسه‌دن ، هیشتمه‌دن بو بیر شارلاتانلیقدی ، گویا بو موسیقی اثرلری اونون آدینا آتاسی یازیر . اونون موسیقی قابلیت یارادیجیلیغی‌دا حدندن آرتیق هیشبیر دیلمیشلر . و الا بو کیمی ملاحظه صاحبلر و وقف قانق موچارتین حقینده چوق ایشیدیلیردی . ایندی بالونیه‌گی آقادمیاسی بو بارده‌ده اوز دوغرو و قطعی سوزونی دیملی‌ایدی ۱۴ یاشلی بوگوموزیتورا مهرلنمیش بیر پاکت تقدیم ایده‌رک ابلاغ ایتدیلرکه : همان پاکتین ایچینده بیر موضوع وار هانسی که بورادا اوتورانلارین هیچ بیری بونون نه اولدیغینی بیلمیر .

ـ باری اوزره بونو ایشله‌مه‌لیسیز مارتین موچارتا علاوه ایده‌رک .

ـ بونون ایچون سیزه آلتی ساعت وقت تعیین ایدیلیر . باخشی موسیقی صناعت ایچون بو وقت کفایت ایتمز ، دیدی . اوشاقی اوز تاثیرینه حاصل ایتمک ایچون خصوصی بیر اوطاقا آپاردیلار . موچارتین آناسینی ایسه گوزله‌ین گوزلری سالونونا گوچسکی تکلیف ایدیلر . آقادمیق هیئتی عضولری ایسه آیرخ ییغیلاراق بوتون ایدیلیمش واقتین بیتمه‌سینی گوزلییردیلر . هله یاریم ساعت گیچمیش خدمتچی بیر گوموروک خبرویردی که اوشاق قاپنی دوگور و طلب ایدیر که تاپشیریلیق حاضر اولدیغی ایچون اونی زاله بوراخیم . هامودا حیرت و تعجب اویاندی .

ـ زالدا سس کوی اوجالماغا باشلادی .

ـ بو ممکن اولان ایش دگل ! . سیلر گیتدیکجه اوجالیر هیجانلار آرتیردی .

ـ تجربه‌لی بیر موسیقی شناس بله او مسئله‌نی بوتیزلیکده حل ایده بیلمز ! اوشاق یقین که مسئله‌نی باشا دوشمیوب ، دییردیلر . وولف قانقی زاله گتیریب یازلمیش ورقه‌نی اونون الیندن آلدیلار . بیرنیچه دقیقه گیچمیش مارتین بویوک بیر حرارتله اوشاقی اوجاقلاییب آتا ـ سنین قارشیسیندا اونو بالونیه‌گی آقاده‌میاسینین ان جوان بیر عضوی کیمی تبریک ایتدی . مارتین سوزیله دوام ایده‌رک .

ـ اوسته‌کی سن یاریم ساعته حل ایتمیه‌ن بیز علم و شهرت قازانمیش موسیقی‌شناسلار اعتراف ایدیریک که بیر نیچه ساعته همان مسئله‌نی حل ایده بیلمزدیک . سن بیزی اوتوب گیچدیگین ایچون سنین تالانت و یارادیجیلیق مهارتین قارشیسیندا سجده ایدیریک . دیدی . بئله‌لیکله ۱۴ یاشلی موچارت آقادمیق اولدی . بویله خارق العاده الهام صاحبی گنج موجودلی هیچ بیر شیئه مقایسه ایتمک ممکن دگل . هله بش یاشیندا ایکن بیرنجی موسیقی اثرینی یازمیشدی . الی چاتلی آلتینه چاتمادیغیندان ، او اوز یاراتدیغی اثری ایفاء ایتمگه قادر دگل‌ایدی . بودرکه بوتون عرضینه اوز باجیسی نانته رول ایفاء ایتمیشدی . اوغلانین یاشی آلتی‌یه یتیشنکی ایسه او تانیاده دیقدا آتالاری‌له اوبیلد موچارت اوچلوک سیار دسته‌سی دوز‌لدیب پروسیه ، ویانا ، پاریژا آپاریر طنطنه‌لی قونسرتلر ویریردیلر . حتی بیر دفعه ۱۰ نجی لیودویقین سا راییندا قرال و قرالیچه نین اشتراک ایتدیکلری بیر مجلسده قونقونسرت تشکیل ویریبش ایدیلر . بویله لیکله موچارتین اوچلوک دسته‌سی انگلتره‌یه بئله سفر ایدیردی . گنج صنعتکارلارین یارادیجیلیغیندان حیرته گلمیش بیر شخص اگر بو اوشاقلار اوز قولنز ایسه ، بونلارین حقینده بوتون ماسالار قلار میاحته آچار ، دییردیلر . عقله سیغمایان بیر سرعتله موچارت اوز بدیعی اثرلرینی یارادماغا باشلادی . اون یددی یاشا چاتیرکن اونون یارادیجیلیق خزینه سینده ، اوتوز سیمفونی ، ۲ اوپراء ، فیرجا کیمی باشقا موسیقی ژانرلاری و سایبیز حسابسیز خرده اثرلر یازمیشدی . بونلار هامیسی بالنیز اونون پارلاق تالانتی و تیموته‌وی بویوک امگی نین محصولی ایدی . آوروپا سفرلریندن بیرسینده ایلک سوو گیسی اونو سارمیشدی ایدی ۱۷۷۷ نجی ایلده موچارت مانقه‌یمه گلیر بورادا بوقسول بیر اداره خدمتچیسی نین قیزی آلواژیو ایله گوروشور . اوزمله‌لار آلوئیزیانین هله ۱۵ یاشی وار ایمیش ـ بو گوزل جاذبه دار بیر قیز ایدی هانسی که سونرالار بویوک تالانت و صاحب اولموشدی . موچارت قیزا عاشق اولور . آلوئیزیا اونا قطعی بیر جواب ویرمدیگیندن بونلارین بیرلیک سه وگیلری نه ایله‌نتیجه‌لنه‌جگینی چتین تعیین ایتمک اولاردی . موچارت مانقه‌نی ترک ایتمگه مجبور ایدی . آرادان بیر مدت گیچدی ، موچارت قیزلا ایکنجی دفعه گوروشنده ، گنج ایز آدلی ساتلی بیر آکتریسا اولموش ایدی . او ، موچارتی اولدوقجا سویوق و اعتناسیز دیول ایتدیگیندن توزینی تحقیر اولونوش حس ایدن قومپازیتور اوردا ، توزیه و گیبنه ختام ویرمیش ایدی .

علی اوغلی

بورا باخ ..

بورا باخ ! .. فقط ایستدیردیم اله حضور مبورکیزه بیر سلام عرض ایلیم ، قاردش دای سیزلری اوزاق اولدوزگه ! هه ، بیلیرسوز ـ بیلمیرسوز ؟ الحمدالله وجود مبارکینز سلامتدردی ؟ نیه سن بو جاهیلانی بیزده واریق .

بورا باخ گوردوم ، هیچ بیزه زاقا نه ایچون گلمیرسوز جانون ایچون اله هر بیزه پشمیشم سنی تعریف ائدیرم ، او گونلری اونودموشدوق و بیر عده‌ای ده رفقادن اوبجمیعده وار ایدیلر ضمن مشاجرات ده عرض ایلیم حضور مبارکینزا اوپاندان بویاندان صحبت اوزاتیلیا گلدیکده جنابیزدان سوز دوشدی من دئدیم که آقا بئله بیلیرسوز نه وار ؟ بو گونون حکمینده هر آدامین ایشی ده گل ، جانون ایچون الله بیلیر که من سنون خاطروویی نه قدر ایسته‌ره‌م .

بورا باخ ... بیزیم که رفاقت آراسیندا اله بیر سوزیمیز یوخدور که تعمیق بو گونون حکمینده بیر بیریمیزدن گیزلی اولسون ! الله بیلیر که اله من اوده‌ده دییه‌رم ، خوب که بیز لاب سازدو دای اخیرا بئله گلنده سوز ؟ بو طرفه ؟ حالته منده بو طرفه گلمک ایسته‌ییردیم بوبه‌روز ، بویوروون ! دای ، اوتو عرض ایلیردیم آخی نیجه‌کی بیلیرسوز ! م دور سالقدن بیز اله بو جور ایشلرین ایچینده وار ایدیق دای نه بو نو بیر توزیتر دا بیلیرسوز دای الحمدالله رب العالمین ایندی دای فکر ایتمگه گلمز .

بورا باخ .. ششیم باش آغریسی وئرمکدن مقصدیم بو ایدی که آخی گینه نه‌جور اولسا بولما‌لی‌ییق‌که یتیرینده‌دور ، تشریف گتیره سوز بیر سینما یا گیدک . ایندی خواهش ائدیرم هله بویوراسیز بیزه ، خوب ، بابا ، نه ایشیز اولاجاقدر ؟ هله ایش ده گورمرسوز دای ، جانم سیزه عرض اله سین من سیزون خاطروزی الله بیلیر که نه قدر ایسته‌رم .

بورا باخ ... من داها سیزون وقتیزی آلمایم خوب بئله‌می‌تشریف آپاراجاقسوز دای ؟ اگنمنده سیزایله گلیم ، یاخشی اولدی من سونرا بیر گلندب حسن خانی گوروجک ایدیم آقای حسن خانی دا گورمک الله واجبادر . حسن خان یاخشی کیشی در ها ! تانی‌ییرسوز ؟ اونون او قوجالیغینا باخمایون .

آقا ! بیر سوز دییم سیزه ادیم او هامسون لیک زماندندان اله حسن خان واردر ، دیمک اولار که یاشی ، یعنی سنی ۸۰ دان آرتیق در .

حسن خانین اوچ اوغلی وار در اوچیده ماشاءالله لاپ یتب ـ یتکه اوغلاندرلار .

آقا ! ونون بیر یاخشی عادتی وار ها ! من تقریباً ۳۰ ایلدن آرتیق در اونو تانیرام .

بورا باخ ... سیزه مزاحم اولمایم که ؟ خوب طهراندان زاد دان بیر تزه خبر ! دیمکلریدمن طهراندا چوق ایستی در . یعنی او اوطاقلاردان کاغذ وارایدی ، نیه الحمدالله هله کی سلامتلیکدی .

بورا باخ ... من سیزون نه وقت وقتیز اولارکه بیر آن ، بیر اوچ ـ دورت دقیقه باهم صحبت ایلیک باور ایلیون که ایشیم اولماسیدی هله بیر آز حضوریزدان استفاده ائدیردیم . آقا ! زمانه خراب‌لامذهب اوگون حاجی محمدعلی آقا گیلده ایدیک اله نیجه‌کی عرض ایلیرم الله اکبر .

بورا باخ .. وقتوووز اولاندا بیر گرگه گلسک خواهش ائدیرم بویوروز بیر چای ایچوز ... اقلا بیر قلیان صرف ایلیون . خوب ایشده نه گئدر سوز دای ، نه‌وارکه ؟ نه‌وارتی ایش اولاجاق بابا ! باغیشلاون ها ! سیزه بیر ایکی دقیقه هاچانکه زحمت وئردیم اما چون وقتیم بو قدر ایشیم چوق چوق اولدیغینا گوره تلسیرم اگر اجازه مرحمت اله‌سوز حضوریزدن مرخص اولوم ایشیم وارایدیغا بیلیرم یاخشی صحبت اله یله دیک خواهش ایلیرم که هرمنتی تلفن ایسله دانیشارسوز .

هله‌لیک خدا حافظ ، لطف لریز آرتیق ، سایه مبارکز اسگیک اولماسین ، مرحمت زیاد ، مرحمت عالی زیاد ...

سراب اهالیسی طرفیندن فدائیلره ویریلن هدیه‌لر

حوزه ۱۴ سراب	۲۱۵	ریال
سارا خانم گیمیان	۵۶ ریال جوراب ۴ جفت الیک ۱ جفت	
کاروان قادینلاری	۴۴	ریال
یونس اسدلو	۱۰ ریال جوراب ۶ جفت	
حوزه هیره‌جن	ریال ۷۰۰	ریال
حوزه هالقون	۲۱۰	«
قلی داداش	۱۰	«
حوزه ترهاب	۹۹	«
« ۷ سراب	۳۷۵	«
اسد سلیمان چهرلو	۵۰ ریال بوغدا ۳۸ باتمان	
حوزه اندرآب	۱۰۰۰	ریال
« ۱۰ سراب	۳۹۰	«
« ۱۱ «	۳۱۵	«
ربابه جاده باغان جوراب ۱ جفت		
« سوسه‌زدین	۳۰۰	ریال
مهری خانم سراب	۲۸۸۰	«
عزیز سادی قیه	۱۰	ریال
حوزه ۳ سراب	۵۰ « جوراب ۱ جفت	
غلامحسین کاردوش آباد	۴۲	ریال
حوزه ۶ سراب	۵۱۰	ریال
« ۲ «	۳۹۰	«
قوشا گنبد	۹۰	ریال

۱۲ نجی عصرلرده آذربایجان

ـ ۶ ـ

دئدیم : (آذربایجان دیلی در) ، دئدی که : (سیزین دیلی آنلامیرام) اما ک ، دانیشمسیز (خاطیبمقصدی) . او ، دانیشدیقلاریمیزین هاموسینی حرفی حرفنه تکرار ایتدی . من اونون قوه حافظه‌سینه تعجب ایتدیم .

خطیبین بو قیدی بیزه ، دیلیمیزین هله ۱۱ نجی عصرده آذربایجان دیلی آدلاندیغی کیمی چوخ قیمتلی بیر معلومات ویریر . خطیب تبریزینین بیر سرا اثرلری واردر .

بو اثرلردن (مفضلیات) (معلقات‌السبعه) (تهذیب الالفاظ المعرب) (بانت السعاد) کیمی اثرلره یازدیغی شرحلر ، خصوصا (حماسه) یازدیغی اوچ شرح ، (غریب الحدیث) (اصلاح المنطق) (کتاب الالفاظ) (کافیه) کیمی اثرلری مشهور دور .

اونون ادبیاته و اسلوبیه تاءلیف اثرلرینده چوخدور . خطیب ۱۱۰۸ نجی ایلده ئولمیش و ... اونون اثرلریندن (شرح حماسه) اوروپا دیللرینه ترجمه اولونوب دفعه‌لرله چاپ ایدیلمیشدیر .

بو اثرلرده آذربایجانداکی صنعتلر انکشاف ایدیب خصوصا ۱۲ نجی عصرده ان یوکسک سویه‌یه چاتدیریلمیشدیر . نقاشلیق ، معمارلیق و موسیقی آذربایجان دولتلری سارایلاری اطرافندا تکمیل‌لشیب یوکسلمیشدیرلر .

نقاشلیق ، آذربایجان رساملاری ۸ نجی عصرده‌ن سونرا بیر قدر ضعیفلمکه باشلامیشدیر .

اسلام دینی انسان شکلی چکمگی قدغن ایدیردی . او دور کی مدرسه‌لرده دینی تعلیم آلمیش آذربایجان صنایعلری رسم ناتیه یالنیز هندسی خطلر و باشقا علمی خصوصیاتی اولان جدوللر چکمکدن خارجه چیخا بیلمیردیلر ، لاکن آذربایجان رسام‌لیقی چوخ قدیم بیر تاریخه مالک ایدی .

اثرلمیزین ایلک ایلرینده یارانیب عصریمیزه قدر گلیب چاتمیش رسم نمونه‌لرینه بیز شاماخی ایله باکی آراسیندا اولان قابستان آدلانان یئرده قایالار اوزرینده راست گلیریک .

بو قایا یازیلاریندا بیر سیرا حیوان ، شیر ، ایلان و باشقا حیوانلارلا برابر الی سلاحلی انسان شکلینده تصادف اولونور . ۱۲ نجی و ۱۳ نجی عصرلرده یازیلمیش بدیعی اثرلرده ایسه ، بیر سیرا رسام اوستادلاری وگرافیکی کیمین ، اونلارین رسملریندن ده بحث اولونور .

عین زماندا کاشی استحصالی ایلده علاقه‌دار اولاراق کاشی قبلار اوزرینده چکیلن شکللر آذربایجان شهرلرینده نقاشلیقین انکشافه ده کمک ائدیر .

بو شهرلرده توخونان خالچا و پارچالار اوزرینده ده رساملیق ایشی مهم رول اوینایردی .

بونلارین اوزرینده مختلف رنگلی کاشیلاردان یارادیلان حاشیه و کتابه‌لرده نقاشلارین ایشی ایدی ، بوتون بونلارلا بیرلیکده کاغذ اوزرینده رسم یالنیز هندسی خطلردن ایبارتی گیده بیلیردی .

۸ نجی و ۱۲ نجی عصرلره عائد ال یازیلاریندا اولدوغی کیمی معمارلیقدا دا حاشیه‌لر هندسی خطلر اساسیندا یارانیردی ، ایه تربیات چاپی اوزرینده اولان خانه ، که مهرابی ایسترسه آتا ، بابا و آتانا بک مقبره‌لرینین خارج طرفی هندسی حاشیه‌لرله زینتلنمیشدیر .

موسیقی ، عرب استیلاسینین آذربایجان موسیقیسینه بویوک تاثیری اولمیشدیر .

دینی آیتلر عرب هوالارینده اجرا اولونوردی ، ماتم مراسم‌لرینده ، بایرام گونلرینده دعا و خطبه‌لر عرب هوالاریندا اوخونوردی لاکن خلقین اوز کلاسیک موسیقیسی وار ایدی .

ایران موسیقیسینه چوخ یاخین اولان آذربایجان مقاماتی عرب موسیقیسی ایله ده یاخیندان علاقه‌دار اولوب اوندان بیر چوخ موتیولر قبول ائدیردی .

بو زمان موسیقی علمینه عائد بیر سیرا اثرلر یارانیر . مقامات شهر محیطینده سارایلاردا یوکسلیر ، گیتیش کوتله‌لر ایچه ریسینده خلق هوالاری اوز انکشافینی دوام ایتدیریر اوزانلار ، سوبه‌دیکلری داستانلاری منظوم حصه‌سینی هوا ایله اوخویور ، قوپوزلاریندا مختلف هوالار چالیردیلار . خلق ، دوی و مجلس‌لری زورنا ایله گنیردیکی کیمی بو سیرا ایله ماهنی لارینی چالقی آلتی اولماندان اجراء ایدیردی .

شهر و سارای محیطینده عود ، ساز ، ارغنون و باشقا موسیقی آلتلری ایشله‌نیلیردی . کندلرده ایسه اساس موسیقی آلتی قوپوز و زورنادان عبارت ایدی .

بو عصرلرده یاشامیش آذربایجان موسیقی شناسلاری‌نین آدلاری بیزه معلوم دگل سه‌ده ۱۱ نجی و ۱۲ نجی عصر یازیچیلاری نین بدیعی اثرلرینده‌ن موسیقی‌دن خصوصی بحث ایدیلمه‌سی ، گورکملی موسیقی شناس اوستادلاری‌نین تصویری موسیقی مدنیتین خصوصا سارای اطرافندا چوخ یوکسک اولدوغینی آیدین لاشدیریر .

رهبر روزنامه‌سیندن چویرن: محمدعلی ـ رزمی

تعلیم و تربیت اتحاد جماهیر شورویده

عمومی تعلیمات کمیت و کیفیت جهتندن:

ـ۳ـ

همین بو محصل‌لر درسده تحصیل دوره‌لرینده ورزیده اولوب و تحصیل‌لری قورتاراندان سونرا شوروی کارخانه‌لرین و اداره‌لرین و مؤسسه‌لرین اداره ایدیرلر.

آقای یات ملون بوجه یازیر: واضح دور که بوگیمی جوان کارگرلر عادی کاره مالره تحصیل ایدیجی اولا بیلمز. او اوشاقلار که کمیته مدرسه سینده نماینده‌لیک سمتری وارایمیش و همیشه مدرسه‌نین اداره‌سیندن و بهداشت و غذا ترتیبندن تنقید ایدیب و اوشاقلارین اوضاعینی یاخشی‌لاشدیرماق ایسترمیش و اجرا ایدیلمه سنه ده موفق اولوب مدرسه دن چیخاندان سونرا مطلق اطاعتچی اولمیاجاقلار.

هابیله اینورسیته محصل‌لری که ۱۸ یاشیندان سونرا کارگرلر اتحادیه‌سینین عضوی اولوب و محصل‌لرین اوضاعین یاخشی‌لاشماسینا دائر مختلف تقاضالار ایدیلر اینورسیته دن چیخدیقدان سونرا کورکورانه اطاعت ایدیجی کارگرلر اولمیاجاقلار.

شوروی تربیه سیستمینده تربیه اولنموش فردین قومی و نمونه‌سی کارفرمالر اطرفیندن تحمیل ایدیجی بیر شخص اولا بیلمز.

شوروی تربیه سیستمینده تربیه اولنموش انسانین بیوک اهمیته مالک اولدوغینی بیلمکدن اوتری ایندیکی نسلین دعوا میدانلاریندا اله گتیردیکلری غلبه‌لره توجه ایتمک لازمدر.

بیر شوروی پداگوگ دییر: «بتر و دریائی قوه‌لرده و صنعتی ایشلرده عملا نشان وئریلدی که شوروی سیستمی‌نین اوشاقلار تعلیم و تربیه سینده مسئله‌سی اولمیان چکیلن زحمتلر فوق‌العاده یاخشی نتیجه‌لر باغیشلاموب». پروفسور زانکواز مدیر آکادمی علوم تربیتی شوروی توز (شوروی معلم‌لرینین ایشلریندن عالی تقدیر) عنوانلی مقاله‌سینده بیله یازیر: «ایندی که دعوا نشان وئردی که شوروی مدرسه‌لرینده ۱۸ ـ ۳۵ یاشینادک نه قدر وطنه محبت بسله‌ین وایمان و عقیده صاحبی اولان نسل تربیه وایجاد اولوب».

مین‌لرجه قیزیل اوردونین افرادی که مهم ایشلر صاحبی و ان عدل شخصلر دورلر چوخ ازمعلم‌لرینی یاددان چیخارمیرلار و توز سابق معلم‌لرینه کاغذ یازیب و تصدیق ایدیرلر که اونلار توز معلومات‌لارین و مقاومتلرین ودعوا میدانلاریندا نشان وئردیکلری دیری‌لیک‌لری توز معلم‌لرینه و مدرسه‌لرینده اله گتیردیکلری تربیه‌یه بورجلودورلر. یوزمین‌لرجه جوان کارگرلر که جبهه‌نین آرخاسیندا و یا داخلی جبهه‌لرده قیزیل اوردو ایچون اسلحه‌لر قاییریردیلر شوروی مدرسه‌لرینین وشوروی تربیه سیستمی‌نین ثروت اولونموشلاریدیرلر.

گوردلر

اوهانس توماسیان — ترجمه ایدنی: مظفر دوزلی

• داستان •

ـ۳۱ـ

اوزاق اول ای چرکین حیات
یاخین گل ای ئولوم منه
شرف، ناموس، ایل یولوندا
من مشتاقام بو گون سنه

§§§

من آزادلیق عقیاسیم
آشیانیم در اوجا داغلار
اوچارام ان یوکسک اره
او یئره که بولود آغلار

§§§

دومان، ظلمت، آلا بیلمز
هیچ بیر زمان قاباغیمی
آل گونشین یاخینینا
قالدیرارام بایراغیمی

§§§

تاسفله هاسو آه چکوب دوردی
قورتولوردی اوزون گوله‌سی داها
قالمامیشدی مگر بیر دانا فشنگ
بیر دانا، بیر دانا، فقط بیر دانا

§§§

سویله‌دی: نیلمک، نیلمک ئولمک؟
بو بیر گوله ایله ئوزونو وورماق؟
یوخ، بو گوله ایله باشنا زاندارمی
بونی اوسته سرمک یئده دورماق

§§§

بیتون ایگله هاسونس چکیری
اوردا نوب بدنی روحی یورمگی
رذل دشمنلره زاندارملاردا
اسیر اولماماقدر تنکجه دیه‌لگی

§§§

آه! اونلار دوتارلار شانلی تبه‌نی
او زمانکه منده قالماز اختیار
آه! ایگیت ماماه‌نین کارا بیتنه
او نامرد دشمنلر صاحب اولارلار

آذربایجان ملی حکومتی معارف و اوقاف وزارتی

بوگون ۸ بوگون

آذربایجان دولت تیاتروسیندا

جمعه گونی خرداد آیی‌نین ۱۷ سینده صمد صباحی‌نین سعیی و رهبرلیگی ایله آذربایجان دولت تیاتروسینین قوال چالان قیزلار دسته‌سینین اشتراکیله بیرینجی دفعه اولاراق طنطنه‌لی و مجلل بیر صورتده

بویوک شرق قونسیرتی

وئریله‌جکدیر.

قونسیرتده دولت تیاتروسینین مقتدر آرتیستلریندن خلق آرتیستی عاشق حسن جوان، هدیه زاده، لیلا خانم محسن پور، علی‌اصغر رضوان، صمد داغ، ایرج احمد زاده، بیوک محمدی، سارا خانم جیدان، محمدعلی ولی‌زاده، قمر خانم نیک پور، اسماعیل دلبرپور، پرویز پرویزی و بوتون آرتیستلر اشتراک ایده‌جکلر.

بو قونسیرتده ان گوزل سه‌چیلمیش خلق ماهنی و رقص‌لری و بویوک سنه‌کارلارین قسمتلی اثرلری اجرا ایدیله‌جکدیر.

قونسیرت دولت تیاتر و اورکستر بنین مشایعت ایله اداره اولوناجاقدر.

قونسیرت	صبح ساعت ۱۰ دا خانم‌لار ایچون
	آخشام ساعت ۵ ده عموم اهالی‌یه وئریله‌جکدر

مدیریت

تشکر

بو وسیله ایله حرمتلی آقالاردان که مرحوم مشهدی لطفعلی (آقا ودین) تعزیه مجلسینده شرکت ایتمیشلر نهایت درجه‌ده تشکر ایدیریک روحی آلام نتیجه‌سینده شرفیاب اولمالدا قصور اولورسا معذرت ایستیریک. ش ۱۱۰

حبیب دیلمقانی ـ محمد آقائی ـ دیلمقانی

اعلان

آذربایجان فرش شرکتی خلقین آسایشین نظره آلماقلا برابر ئوز اقساطی سائیش مغازه فرش‌لرین قیمتینده ۱۱ خرداد ۱۳۲۵ تاریخندن یئنی بیر کلی تخفیف وئریبدور.

بونونلا محترم اهالیه خبر وئریلیر که بو فرصتدن استفاده ایتمکله ئوز احتیاجلارینی مناسب قیمته تامین ایتسینلر و ضمنا اقساطی سائیش دا سابق قرار ایله دایر و نقدی معاملات ایدنلر ایچون تخفیف نظره آلیناجاقدور.

۱ـ۳ ش ۱۱۱ — آذربایجان فرش شرکتی

اعلان

بیر دانه ۲۱ آذر مدالی ایتیرمیشم هر کس تاپسا آذربایجان روزنامه اداره‌سینه وئریب انعامین آلسین.

ش ۱۱۲ — فتحعلی ـ فتحی

هدیه

شرفخانه گمرک اداره‌سینین ایشچیلری طرفیندن فدائیلریمیزه ۲۸۶۰ ریال هدیه وئریلمیشدر.

دقت!

آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین مرکزی کمیته‌سینین تبلیغات شعبه‌سینده خلقین استفاده‌سی ایچون بیر کتابخانه تاسیس اولماقدادر.

حرمتلی فرقه عضولریندن علاقه‌مند اولانلاردان خواهش اولونور که ئوز کتاب هدیه‌لرینی تبلیغات کمیسیونینا اهدا ایدیب رسید آلسینلار. هدیه وئره‌نلرین آدلاری روزنامه‌ده درج اولوناجاقدر.

دیریلر مدفنی

یا

اجباری نظام وظیفه.

ح. س — اوزخولی خاطره‌لر

ـ۱۴ـ

اورادان منی دوباره دژبانیه قایتاردیلار. ایکی گون ده زندانی ایندیکدن سونرا هنگ میبانا تحویل وئردیلر.

سونرالار خبریم اولدی که منیم آتام، قارداشلاریم، حتی خالامدا هر گون منی گورمکدن ئوتری هنگه، دژبانا، اینلالارین یول دوتوب آخیردا یوز مین مشقت دن سونرا، هفت خوانی، سینه‌بریب موفق اولا بیلیبلر بیر عریضه تیمسارین حضوریه تقدیم ایلیالر و الا الله بیلیردی که من بو «یامنجان دوروقب چین» این الیندن نه وقت خلاص اولاجاقیدیم.

من بو یازیلاریم دا حددن آرتیق چالیشمشام بو ایکی ایلین فقط ایکی اوچ آیین اوبندا چوخ سطحی اولاراق جریانینی یازام. چون من تزومده او اشتدادی گوره بیلمیرم. ایکی ایل اوقاراناتیق گونلرین شرحینی که سنما تحب کتابلاردان آرتیق اولا بیلر یازایلم. آنجاق بو قدر مت ثابت اولوب که:

من جوان ایکن اورا گیدیب، هر چند اوچا بیر حالدا، حتی دیشاریمین تئز گوله‌سی، باشیمین آغارماسیندا اورانین نشانه‌لریندن اولمیشدیر.

اونا گوره من اورانی «دیریلر مدفنی» آدلاندیرمیشام و او زمان خدمت ایلمین شخصلر بیلرلر که، من اوقره دخمه‌نین جریانلارینین یوزده بیرینی ده یازمامیشام.

من اینانمیرام بو حوادثدا بیر نفری مقصر سایام. بلکه او تشکیلاتی باشدان ایاغا محکوم بیلیرم و یقین ایدیرم که او منحوس دوره‌نین قانلی چکمه‌لرین گیئلردن بیر نفری فلانا کیمی تزیا گنج ملت محکمه‌سی برابرینده حاضر اولوب و ئوز جزالارینا یئتیشه‌جکلر.

✿✿✿

هنگ میبانا منی «گردان اول» آدلانان قسمته وئرمیشدیلر. اماعمان ایلک گوندن گوردیم فرمانده قسمتمه آیری بیر نظر ایله باخیر. اوچ گون هله اوردا اولدیغیمدان کئچمیردی که، هنگین دفترینده اولان سربازی‌لار گوردیم. اوزاقدان ـ اوزاقدا، منی بیر ـ بیرلرینه نشان وئریردیلر.

عجبا! حیرتده قالمیشام مگر من نه جور آدامام که، هامی منیم تماشاما گلیر. ها، اوزومه باخیرام. اما ئوزومده بیر عجیبه شئی گوره بیلمیرم. بئش آی اورادا خدمت ایتدیکدن سونرا معلوم اولدی که، جناب تیمسار محترم: منی آزاد ایتدیکده بیر محرمانه امریه بیر مضمونیله فرمانده هنگه صادر ایلیب دیر:

«هنگ میبان: سرباز وظیفه فلان .... چون مظنون میباشد لازم است تحت نظر مامورین مربوطه بخدمت ادامه دهد.»

او امریه گوره من تمام مسزایای سربازچلیق دان محروم ایدیم منذ اسلحه‌خانه‌یه گیرمک، برنو تفنگی آلماق، مسلسله اوزاقدان باخماق، مرخصلیگه گئتمک، حتی اوللرده ئوز سرباز یولداشلاریمدان صحبت ایله‌مک ده مت قدغن ایدیلمیشدی.

بو سبب‌لر او قدر منی قنارا قویموشدی که حتی طیاره ده گوریش گئتمه‌لی. حقایق ایتمکی گونده مین دفعه آرزولاردیم. فرمانده هنگ هر گون منی سئفین قاباغیندا گوره ـ گوره یئنه فرمانده قسمتدن خبر آلاردی.

گورمه‌دیم ۲۵ آی خدمتین مدتینده فرمانده قسمت اقلا بیر دفعه‌ده اولور اولسون منیم حالیمی خبر آلسین، و کیل‌باشی قسمت تدبیر جزئی خطاشدن یاش وئریدی: آهای با .... کلمه‌سیله ۱۸۰ نفر گروهان قراتینی ایچینده منه هر جوره بیر کین و بست توهینلر ایتمکدن چکینمزدی.

بو ایدی بیزیم جوان عمریمیزین آچیلان گللرینین وقتی که، ئوز وطنیمیزه خدمت ایتمک اوغروندا صرف اولونوردی.

بو دگلدی مگر بیز جوانلارین روحینی ئولدیرمک، بو دگلدی مگر بیز جوانلاری ئوزلرینه نسبت هیبت ایله عبودیت حالیندا ساخلاماق، بالاخره بو دگلدی مگر بیز جوانلاری ئوز آتا توپراقیمیزه نفرت ایتمک. اما بونلار اشتباه ایدیردیلر. بو قیناقلار، بو خیانتلر، بو شراقتسیزلیکلر، جوانلارین روحیه‌لرینی ئولدیره بیلمه‌میشدیر. بلکه هیبتلی اولاراق اونلارین صاف و پاک اوره‌کلرینده بو قیناقلارین نتیجه‌سی، سارسیلماز و سونمز بیر اراده ایله آلاولی حسلر اویاندیراراق اونلارین ان مهم، ان بویوک شعارلاری اولموشدور.

التمام! التمام! التمام!

صونرا

نمره ۲۱۹ ایکینجی دوره

آذربایجان

۷ ژوئن ۱۹۴۶

ستارخان بایراقلی تبریز شهر کمیته‌سینین

حوزه فعاللارینین عمومی جلسه‌سی

چهارشنبه گونو خرداد آیینین ۱۵ نده ساعت ۶ زماندا تبریز شهر کمیته‌سی سالونو بیر هیجان ایچریسینده ایدی. شهر حوزه‌لرینین فعال عضولری صبرسیزلیک و بؤیوک علاقه ایله جلسه‌نین آچیلماسینی گؤزله‌ییردیلر. تبریز شهر کمیته‌سینین تشکیلات مسئولو آقای جاودانیکو جلسه‌نی آچاراق ۹-۱۰ و ۲۵-۳ تاریخلی مرکزی کمیته‌نین پلنوم جلسه‌سینین جریانی اطرافیندا دانیشاراق ایچری تبریز شهر کمیته‌سینین حرمتلی صدر معاونی آقای ولائی‌یه سوز وئردی.

بؤیوک آلقیشلار ایچریسینده آقای ولائی بئله سوزه باشلادی:

بو جلسه‌دن منظور مرکزی کمیته‌نین ۹ خرداد تاریخلی گئنیش پلنوم جلسه‌سینین جریانی و قرارلارینین اطرافیندا بحث ایدیب چیخاریلمیش ۱۲ ماده‌لی مهم قراری وارمسینده فرقه‌نین فعال عضولرینه تاپشیریق وئرمک‌دیر.

من چوخ خوشوخالام که، شهر کمیته‌سینین گؤردوگو ایشلر حقینده پلنومدا گزارش وئریرکه‌ن بیزیم فعالیتیمیز پلنوم عضولرینه و مرکزی کمیته‌یه عملده اثبات اولدوغوندان اونلارین نظرینی جلب ائتمیش و بوتون آذربایجان کمیته‌لری ایچریسینده فرقه‌نین تاپشیریقلارینی دوزگون حیاته کئچیردیگینه گؤره بیرینجی‌لیک قازانمیشدیر. اونا گؤره ده پلنوم عضولرینین تصویبینه گؤره شهر کمیته‌سی مرکزی کمیته طرفیندن ستارخان بایراغیله تلطیف و تقدیر اولونمیشدیر.

مرکزی کمیته‌نین بیزدن ایسته‌دیگی بؤیوک تقدیر مقابلینده بوتون شهر حوزه‌لرینین عضولری داها دا جدی اولاراق فرقه‌نین یئنی تاکتیکا اوزره چیخاردیغی منطقی قرارلارینی یوزده یوز یئرینه یئتیرمک چالیشاجاقلار. بیز ایندیه قدر ده دئدیکلریمیزی عملده گؤستردیگیمیز کیمی فرقه‌میزین یئنی قرارلارینی دا عملا حیاته کئچیره‌جه‌ییک.

(آلقیشلار)

سونرا آقای پیشه‌وری‌نین نطقی اطرافیندا دانیشیب مخصوصا قید ائتدیلر که، آذربایجان دموکرات فرقه‌سی ارتجاعین ان هدفلی وقتینده ۱۲ ماده‌دن عبارت اولان بیرینجی بیانیه‌سینی انتشار وئریب او وقت بعضی‌لرین ابدا نظرینه گلمزدی که فرقه‌میز نئچه آیین عرضینده بیر بؤیوک هدفه نائل اولاجاق لیکن فرقه رهبرلرینین دوزگون خط حرکتلری نتیجه‌سینده فرقه‌میز نئچه ایلیک ایشی بیر نئچه آی ایچریسینده بؤیوک موفقیتله حیاته کئچیردی. بودا آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین پولاددان محکم اولدوغونو عملا اثبات ائدیر.

(آلقیشلار)

آرتیق بیز فرقه عضولری ۹ آی عرضینده هر بیر آغیر امتحاندا اوچ چیخدیق. بیز بو گون لازیمجه سیاسی رشده مالکیک. لاکن بونونلا کفایتلنمه‌ییب یئنی کادرلار حاضرلامالیق. اؤزوموزو داها آرتیق و کسکین مبارزه‌لره آماده ائتمه‌لییک.

عموم پلنوم تصدیق ائتدی که حقیقتا فرقه رهبرلرینین گؤردوگو ایشلر آذربایجان خلقینین سعادتی و خوشبختلیگی ایچون اولموش و اونلارین تاکتیکالاری دوزگون حساب اولونور.

آقای ولائی سوزلرینه ادامه وئره‌رک دئدیلر:

بو گون بوتون ایران آزادیخواهلاری اعتراف ائدیرلر که، آذربایجان نهضتی ارتجاعین سنگرلرین سیندیریب آزادیخواهلارا مناسب و یاخشی فعالیت میدانی ایجاد ائتدی. ایندی فرقه‌میز ایراندا اولان دموکراتیک حرکاتی قوتلندیریر. بیزیم فعالیتیمیز آذربایجان چرچوه‌سینده یوخ بلکه ایرانین بوتون منطقه‌لرینده اولمالیدیر.

سونرا مرکزی کمیته‌نین صدر معاونی حرمتلی آقای پادگان آلقیشلار ایچریسینده سوزه باشلادیلار:

یولداشلار فرقه‌میزین اساس مقصدی ایندی آرتیق هامویه معلوم‌دور. بیز بو گون اؤز آزادلیغیمیزین چرچوه‌سینی آرتیرماق ایسته‌ییریک. بیز اؤزوموزو محدودیتدن چیخاریب بو اصولی بوتون ایراندا عملی ائتمکله وجهه‌میزی داها دا بؤیوتمک ایسته‌ییریک. بیز اؤزوموز ایچون بیر عادلانه حکومت قوردوق و چوخ موفقیتلر الده ائتدیک بیز هیچ وقت بونا قناعت ائده بیلمزدیک و بونو تک آذربایجاندا محدود ائده بیلمه‌ریک.

بیز فرقه‌نین اول تشکیلینده خلقیمیزین آرزوسو اوزرینده ۱۲ ماده‌لیک بیانیه‌میزده آچیق گؤسترمیشدیک که، ایرانین داخلینده اولماق شرطیله اؤز آزادلیغیمیزی حفظ ائده‌جه‌ییک بیز بو سوزو شعارلاریمیزدا حتی مجلس ملی نماینده‌لرینین آندلاریندا واضح صورتده دئمیشیک.

ایندی او وقت یئتیشیب که، ایرانین بوتون آزادیخواهلاری بیزدن الهام آلیب و بیزیم بو نهضتیمیزدن ایران آزادلیغینین تقویه‌سینه استفاده ائتمک ایسته‌ییرلر.

بیز «ایکی یول آیریجیمسینده» بیر مقاله‌میزده گؤسترمیشیک که هیچ وقت ایراندان آیریلماق ایسته‌میریک و اگر تهران آذربایجانیله برابر گلمک ایسترسه بیزیم یاراتدیغیمیز اصولی بوتون ایراندا تعمیم وئرمه‌لیدیر.

بیز دئدیگیمیز کیمی اگر مرکزی حکومت ایراندا دموکراسی اصولی واقعا یاراتماق ایسترسه بیز اونا لازمی کمک‌لیک ائده‌جه‌ییک. ایندی ایرانین بوتون آزادیخواهلاریندا بیر حرکت و بیر جنبش ایجاد اولونموشدور بیز بو جنبشی و بو حرکتی تقویت ائتمه‌لییک بیز همیشه قاباغا گئتمک ایسته‌ییریک. بو آزادلیغی آذربایجان ایچون ایسته‌دیگیمیز کیمی برابر بوتون ایران ایچون ده ایسته‌ییریک. ایراندا آنجاق ایله بیر دولت دوام ائده‌ر که، او ایران خلقینین آرزولارینی یئرینه یئتیرسین و ایران آزادیخواهلاریله همفکر اولسون. آذربایجان دموکرات فرقه‌سینین گؤردوگو ایشلری بوتون ایران خلقلرینین آرزولاری اولدوغونا گؤره ایندی ایرانین باشقا ایالتلرینده بیزیم حیاته کئچیردیگیمیز ایشلری گؤرمک ایسته‌ییرلر. اصفهاندا و جنوبدا عمله گلن اعتصابلار بو موضوعه آیدین نشان وئریر.

بیزیم آرزوموز ایراندا حقیقی بیر دموکرات حکومت تشکیل اولونماسیدیر، بیز ایسته‌ییریک بوتون ایران خلقی آزاد اولسون. ایراندا یاشایان بوتون ملتلر اؤزلری، اؤزلرینی ایران داخلینده اداره ائتسینلر.

بیز فرقه‌میزین پلنوم قرارلارینی نظره آلاراق جدا دالیینجا باخمالییق بیز خلقین احتیاجینی نظره آلاراق گونده بیر موفقیته دوغرو گئتمه‌لییک. زمان دگیشیر. گئتدیکجه خلقیمیزین آرزولاریندا آرتیر بیز اونلارین آرزولارینی و احتیاجلارینی یئرینه یئتیرمه‌لییک بو احتیاجلاری حس ائتمک و یئرینه یئتیرمک ایچون فرقه‌میزی داها آرتیق محکملندیرمه‌لییک و یئنی کادرلار یئتیشدیریب ایش باشینا قویمالییق.

بیز فرقه عضولرینین محکم ایمان و اراده‌سی نتیجه‌سینده بوتون چتینلیکلره فائق گله‌جه‌ییک (آلقیشلار)

فرقه‌میز چالیشیر بوتون خلقی علم ایله سلاحلاندیرسین و من امید ائدیرم که بو آرزوموزا بیز بیر زماندا نائل اولاجاغیق (آلقیشلار)

بئش دقیقه تنفسدن سونرا آقای پادگان و آقای ولائی‌نین صحبتلری اطرافیندا سواللار ائدیلدیکدن سونرا ۱۲ ماده‌لی پلنوم قرارلاری اوخونوب و تحلیل اولوندو جلسه بؤیوک احساسات و هدفلی آلقیشلار ایچریسینده ساعت ۷ یاریمدا قورتاردی.

رحیم دقیق

داخله خبرلری

اول صحیفه‌دن بقیه

بوغدانی سوداسی ائتمک و یا سایر احتیاجلارینی رفع ائلمکدن اؤترو ایشلدیرلر.

ایندی گؤرونور که عموم بقال‌لارین دکانلاریندا اولان یاغ کره پنیر دوشاب همان سملی و زهرلی تنکه‌لره توکولوب ساتیلماقدادیر. خلقیمیزین بو قضیه‌دن خبرلری اولمادیغی حالدا اؤز الری ایله اؤزلرینی و اوشاقلارینی تدریجی حالدا زهرله‌ییب آرادان آپاراجاقلار.

بونا گؤره او حرمتلی آذربایجان روزنامه‌سینین مدیریندن خواهش اولونور که خلقیمیزین سلامتی نامینه بو قضیه‌نی روزنامه و رادیو واسطه‌سیله نئچه دفعه‌لر اهالی‌یه بیلدیریرسینیز که، بو تنکه‌لرده اولان جنس‌لری آلماقدان امتناع ائدیب. ضمنا بقال‌لارادا اخطار اولونسون بو قبیل تنکه‌لره یئییله‌جک و ایچیله‌جک شئی قویماقدان خودداری ائتسینلر. البته معلوم‌دور اگر بقاللار بو قضیه‌دن خلقیمیزین صحتی و سلامتی ایچون ال چکمزلرسه محترم ملی حکومتیمیز ضروری حالدا مرتکب اولان اشخاصی شدیدا مجازات ائتسین. تا بلکه بو وسیله ایله خلقیمیز تدریجی حالدا مسموم اولماقدان زهرلنمکدن امان تاپسینلار.

فلاحت وزیرلیگیندن یئر بولگوسی حقینده وئریلن معلومات

فلاحت وزیرلیگینین وئردیگی خبره گؤره داغ محالیندا معاف دره اولونان و خالصه کندلریندن اون اوچون ۳۶۳۵ هکتار اکینه‌جک یئرلری اردیبهشتین ۲۳-یندن خردادین بیرینه قدر (۲۶۲۵) نفر کندلی آراسیندا بولونمیشدور.

بو محالدا یئر بولگوسی دوام ائتمکده‌دیر.

ادب مدرسه‌سینین گیجه محصل‌لرینین معارف وزارتیندن تقاضالاری

محترم معارف وزارتی، خرداد آیینین آخرینده (سواد لاندیق) کورسلارینین تعطیل اولونماسینی حتمی صورتده نظره آلیبدیر. حالبوکه، اوچ آی‌دیر بو کلاسلار آچیلیب و بیر آیدیر دا یئنی کتابلار ساتیشا بوراخیلمیشدیر.

اگر خردادین آخرینده بو کورسلار تعطیل اولونورسا هم یئنی درس اوخویانلارین زحمتی و همده کورسلارا خرج اولونان بودجه هدره گئده‌جکدیر.

بیز آلتدا امضالاری اولان نمره ۲۹ ادب مدرسه‌سینین گیجه شاگردلری، محترم معارف وزیرلیگیمیزدن، بو ایل یئنی آچیلمیش (سواد لاندیق) کلاسلارینین یای تعطیلی قرارینه تابع دوتولماماسینی تقاضا ائدیریک. ۳۶ امضا

زنجانین خرم‌دره قصبه‌سینده و طارم محالیندا اتحادیه تشکیلاتی تشکیل وئریلدی

آذربایجان کارگر و زحمتکشلر اتحادیه‌لرینین زنجان ولایتی تشکیلاتی‌نین طرفیندن وئریلن خبره گؤره، زنجان کارگر تشکیلاتی طرفیندن زنجانین ابهرچای محالیندا (خرم‌دره) قصبه‌سینده و طارم محالیندا اتحادیه تشکیلاتی تشکیل ائدیلمیشدیر.

علمدار دا فلاحت وزیرلیگی طرفیندن لیسه آفتینه قارشی مبارزه

خصوصی مخبیریمیزدن:

فلاحت وزیرلیگی طرفیندن علمدار دا لیسه آفتی ظهور ائدن باغلارا، تولومبالار واسطه‌سیله دوا سپیلمیشدیر.

سپیلن دوالار نتیجه‌سینده آغاجلارین لیسه‌سی تماما رفع اولونموشدور.

سرد رود محلی قومیته‌سی و نظمیه‌سی ۴۷ باتمان قاچاق توتون دوتموشلار

خصوصی مخبیریمیزدن

۱۴ر۳ر۲۵ ده سردرود محلی قومیته‌سی ایله نظمیه اداره‌سی باهمعروف کندینده (۴۷) باتمان قاچاق توتون کشف ائدیب آذربایجان دخانیات اداره‌سینه تحویل وئرمیشلر در. ملی حکومتیمیزین دوزگون مامورلاری تقدیره لایقدیرلار.

خصوصی مخبیریمیزدن:

باسمینج‌دا نرخلارین انزلی

باسمینج و اطراف کندلرده یئییله‌جک شیلر گوندن گونه تنزل ائتمکده‌در. بوغدا باتمانی ۸ ریال ۱۰ شاهیدان، ۱۰ ریاله قدر اوزلی قویون سوتی ۱۲ ریال، سوگود اودونی خرواری ۱۲ تومن و اعلا اوزلی قویون یوغوردی ۱ قران ۵ شاهی‌در. تحت آباد کندینده ۳ کیلو قاچاق توتون دوتولوب صاحبیندن (۴۵۰) ریال جریمه آلینمیشدیر.

رحیم جادلیکو

یئنی ظفر

فرقه‌میز ایلک بیانیه‌سینده گؤسترمیشدی که اونون مقصدی بوتون آذربایجان خلقینی پارلاق و خوشبخت حیاته چاتدیرماق‌دیر. آذربایجان دموکرات فرقه‌سی دئدیکلرینی عملده نشان وئردی. آنه بونا گؤره ده ایندی آرتیق ملیونلارجا خلق و دوشمن فرقه‌نین اطرافینا یاناشاراق اونون وئردیگی بوتون امرلری یئرینه یئتیریر. بوتون خلقیمیز بو خوشبخت حیاتده بؤیوک موفقیتلر الده ائدیر. اگر بیز فرقه‌میزین رهبرلیگی نتیجه‌سینده عمله گلمیش ملی دولتیمیزین گؤردوگو ایشلری بیر بیر سایساق گؤروروک که حقیقت آزبیر زماندا نه قدر ایشلر گؤرولمیشدیر. البته بو موفقیتلر بوتون خلقیمیزی سئویندیردیگی کیمی آزادیخواه خلقلری ده سئویندیریر. چوخ‌ویش مرتجعلر ایسه بونو گؤردوکجه مایوس اولورلار.

من محترم اوخوجولارا یئنی قورتاریلمیش اولان آذربایجان توخوجولوق کارخانه‌سینی تصویر ائتمک ایسته‌ییرم.

سحر ساعت ۷ ایدی بیر ایش و زحمت کمیسیونی طرفیندن آذربایجان دولت توخوجولوق کارخانه‌سینه داخل اولدوق. ایشچیلردن بیری بیزی مدیر اوطاقینا آپاردی. بیز قارشیمیزدا بیر جوان کارگر گؤردوک و تانیش اولدوق. سونرا معلوم اولدو که بو کارخانه مدیری آقای چاووشی‌دیر. او یاخیندان بو کارخانه‌ده ایشله‌ییر اونا گؤره بیز اونو ساده بیر کارگره اوخشادیردیق.

آقای چاووشی بیزی بیر بیر کارخانه‌نین شعبه‌لرینه آپاردی. اول کوینک و تومان توخویان شعبه‌یه داخل اولدوق. تقریبا بورادا ۲۱۰ نفر کارگر ایشله‌ییردی. بونلارین آراسیندا بیر نفر مهندس گؤردوک که اورادا اولان کارگرلره ماشینلارین بوتون خاصیتلرینی اؤیره‌دیردی. بیز اونلاردان سوروشدوق که نئچه وقتدیر ایشله‌ییرلر. معلوم اولدو که ۲ آیدیر. سونرا جوراب توخویان شعبه‌یه داخل اولدوق. بورادا دخی ۲۵ نفر قدر کیشی و قادین ایشله‌ییردی.

بونلارین یانیندا دا بیر مکانیک یانیب اونلارا ایشله‌مک قاعده‌سینی اؤیره‌دیردی. یولداشلار بیزدن بیری اونلاردان سوروشدو: ایندی بو ماشینلار ایشله‌دیکجه یاخشی توخویورلار؟ جواب وئردی بونلار نئجه که ایشلدیگی توخویورلار حتی بوتون ماشینی آچیب باغلاماقیلا بئله بیلیرلر. سوزونه دوام ائده‌رک دئدی، آذربایجان خلقی چوخ افتخار ائتمه‌لیدیر که، اونون جوانلاری بؤیوک استعداده مالک‌دیر. بئله بو آز بیر زماندا چوخ شیئلر اؤیرنمیشلر. بو زمان اوزاقدان دوروب بیزه تماشا ائدن بیر قوجا قادین یانینا گلیب جدی بیر صورتده دئدی: آقالار اونوتمایین که بیزی بو استعداده چاتدیران آذربایجان دموکرات فرقه‌سی اولموشدور. دئیه بیزی اوبیری شعبه‌یه آپاردی. بورادا دا آخرینجی سیستم‌ده اولان آوتوماتیک ماشینلار قورولموشدور که هرجور جوراب توخویوردی. حقیقت انسان بو کارخانه‌دن آیریلماق بئله ایسته‌میردی. بوتون شعبه‌لری گؤردوکدن سونرا اورادا ایشله‌ین قادینلارین اوشاقلاری ایچون تشکیل اولان اوشاق باغچاسی بیزی حیرته سالدی. اول اوشاقلار پالتارلارینی آسماق ایچون چوخ گؤزل بیر اوتاق دوزه‌لمیشدیر. اوشاقلار پالتارلارینی سویوندوقدان سونرا اویونجاقلارینی همین اوتاقدان گؤتوروب اوبیری اوتاغا اوینامالی گئدیرلر. اونلار ایچون آیری بیر اوتاق دخی وار. بیر اوتاقدان سونرا استراحت اوتاقلاری نظره چاتیر. بو اوتاقلاردا هر اوشاغین بیر تخت‌خوابی واردیر. سونرا کارخانه‌نین نهار اوتاقلارینا گئتدیک بورا چوخ گؤزل طرزده بزه‌نمیشدیر. سونرادان مدیر اوطاقینا گئدیب ایشلر حقینده معلومات توپلادیق. کارخانه‌نین اوروپالی هئچیسی آقای بابایف‌له گؤروشدوک او بیزی چوخ یاخشی قارشیلادی. آزبیر زماندا بوتون کارخانه‌نین ایشلری ایله آشنا اولدوق. بئله معلوم اولدو که بو کارخانه آخرینجی سیستمده قورولموشدور. هله‌لیک ۱۹۶ نفر کارگر ایشله‌ییر. بیر نئچه گوندن سونرا کارخانه‌نین رسمی آچیلیشی اولاجاق. کارخانه بیر نئچه هفته‌دن سونرا اوچ وقت ایشله‌یه‌جک و او زمان اوچ آیلیق محصولاتینین سایی آشاغیداکی طرزده اولاجاق:

تومان کوینک — ۱۵۹۰۰۰ دست

مایه (اولوزآت کوینگی) ۱۹۸۰۰۰ دست

قادین جورابی ۱۷۱۰۰۰ جفت

کیشی جورابی ۲۰۰۰۰۰ جفت

بو زمان کارخانه‌ده (۶۰۰ نفر کارگر ایشله‌یه‌جکدیر) آقای بابایف دئییردی که، من چوخ خوشبختم که بورادا ایشله‌ین قادینلار ایرلاد بؤیوک استعداده مالک‌دیر. وئریلن دستورلاری تئز و یاخشی اؤیره‌نیرلر. دئیه بیله‌رم که بورادا ایشله‌ین حاجی خانم میلانی بؤیوک مهارته مالک‌دیر.

او گونده ال ایله ۸۰۰ عدد ماشین ایگنه‌سی دوزه‌لدیر که دوغرودان دا تقدیر ائدیلمه‌لیدیر. بیز اورادان آیریلیب گئدیرکن لاکن منیم قارشیمدا آزبیر زماندا فرقه‌میزین و ملی دولتیمیزین گؤردوگو ایشلر جانلانیردی.

آرتیق آزبیر زماندا آذربایجان خلقی ایله‌یله‌جک تئز اؤز احتیاجلارینی اؤزو رفع ائتسین بوتون خلقیمیز واجبدیر اونو خوشبختلیگه آپاران فرقه‌میزین امرلرینی ایندییه قدر یئرینه یئتیردیگی کیمی بوندان سونرا داها دا جدی بیر صورتده یئرینه یئتیرسین. آرتیق یوخسول یئنی بیر خوشبخت حیاتدا یاشاییریق.

بوتون آذربایجان خلقی بؤیوک دموکرات فرقه‌سینه منتدار در. حقیقتی بیزی گونو گوندن مدنیته دوغرو آپاران دموکرات فرقه‌میزین رهبرلرینه عشق اولسون.

آذربایجان مطبعه‌سی